

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Dariusz Zawistowski

w sprawie ze skargi K. L. i W. L.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego
w W. z dnia 16 marca 2018 r., sygn. akt [...]

w sprawie z powództwa K. L. i W. L.

przeciwko B. P., A. P. i Gminie W.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 sierpnia 2020 r.,

1. odrzuca skargę

**2. zasądza od powodów na rzecz Gminy W. kwotę 1350 zł
(tysiąc trzysta pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów
postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił apelację powodów co do punkty VII zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 18 października 2016 r., a w pozostałej części oddalił apelację powodów.

Wyrok Sądu Okręgowego w W. powodowie zaskarżyli skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Zarzucili naruszenie art. 318 § 1, art. 618 § 2, art. 382 i 383 w zw. z art. 321 § 1 k.p.c. oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.

Skarżący wskazali również, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, gdyż "brak jest ustawowej

podstawy do złożenia skargi o wznowienie postępowania, ponadto zaskarżony wyrok nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną; nie może też w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego zostać pozbawiony wykonalności".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - pomijając inne ograniczenia - jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy zmiana lub uchylenie zaskarżonego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wymaganie to wynika z przyjętego przez prawodawcę założenia, że odpowiedzialność majątkowa Skarbu Państwa przewidziana w art. 77 Konstytucji i art. 417¹ § 2 k.c. może wchodzić w grę tylko wtedy, gdy strona poszkodowana uczyniła wszystko co możliwe, aby nie dopuścić do powstania szkody. Obowiązkiem strony jest zatem wykorzystanie wszystkich istniejących w systemie środków prawnych i dopiero ich bezskuteczność lub brak może - w wypadku wystąpienia szkody - uzasadniać odpowiedzialność państwa.

Należy podkreślić, że w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażąco naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm. - dalej „ustawa o SN”). Zważywszy, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o SN - prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, należy przyjąć, że spełniając wymagania określone art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., wnoszący skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia musi wykazać, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe także w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej.

Mając ponadto na względzie, że przyczyny uwzględnienia skargi nadzwyczajnej są zbieżne z przyczynami uwzględnienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 89 § 1 pkt 1 i 2 ustawy o SN), a także biorąc pod uwagę unormowanie zawarte w art. 89 § 4 ustawy o SN, uzasadnione jest stanowisko, że poczynawszy od dnia 4 kwietnia 2018 r. strona wnosząca skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wypełniając obowiązek przewidziany w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., musi zatem wykazać, że złożyła do uprawnionego organu (art. 89 § 2 ustawy o SN) wniosek o wniesienie skargi nadzwyczajnej i nie został on uwzględniony. Niewykazanie tej okoliczności stanowi podstawę do odrzucenia skargi na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn orzeczono, jak na wstępie.